

Praxis für
Stimm- und Sprachtherapie

Dr. Iris Eicher

Steinstr. 77, 81667 München
Tel.: 089 - 48 74 26, Fax: 089 - 48 49 45
www.stimm-und-sprachtherapie.de
www.sprecher-coaching.de

Kratka informacija:
Razvojni
poremećaji govora

RAZVOJNI POREMEĆAJI GOVORA

Kasni početak govora, siromašni riječnik, greške u artikulaciji, siromašna ili kriva tvorba rečenice mogu biti znakovi razvojnog poremećaja govora.

O razvojnog poremećaju govora se govori kada usvajanje govora potpuno ili djelomično zapinje ili zaostaje. Govorni razvoj počinje puno prije nego što dijete izgovori prve riječi. Na početku trudnoće nerođeno dijete razvija biološke osnove za usvajanje i primjenu govora. Oko druge godine dijete raspolaže sa najmanje 50-tak riječi. Poremećaji u usvajanju govora se mogu, ovisno starosti djeteta, pokazati u različitim područjima.

POREMEĆAJI IZGOVORA: motoričke poteškoće u tvorbi glasova, greške u tvorbi glasovnih kombinacija, poremećaji u usvajanju glasovnog sistema maternjeg jezika

PROBLEMI RIJEČNIKA: poremećaji u usvajanju riječnika, razumjevanju riječi i pronalaženju odgovarajuće riječi

POREMEĆAJI RAZUMJEVANJA (pogledaj Flyer: Sprachverständnis): ograničeno razumjevanje riječi, rečenica i tekstova, poteškoće u praćenju razgovora

GRAMATIČKI PROBLEMI: problemi u usvajanju gramatike maternjeg jezika, tvorbi rečenice kao i sa gramatičkim pravilima za tvorbu vremena, množine, itd.

POREMEĆAJI GOVORNOG IZRAŽAVANJA: ograničena sposobnost govornog izražavanja želja i događaja, nedostatak želje za govorom, smanjena govorna spretnost

POREMEĆAJI U USVAJANJU ČITANJA I PISANJA kao posljedica razvojnog poremećaja govora

GOVORNOM DIJAGNOSTIKOM se ustanovljava zaostajanje u govornom razvoju i na kojem se razvojnog nivou dijete nalazi, da bi se na tom nivou nastavila govorna terapija. Provjerava se da li odstupanja u govoru pogađaju sve ili samo neke nivoe govornog razvoja.

U osnovi se mora razlikovati razumjevanje i produkcija govora. Prije početka govorne dijagnostike i terapije mora liječnik utvrditi da li postoje organski poremećaji. Ograničena slušna sposobnost otežava usvajanje glasova. Liječnik mora provjeriti motoričke i kognitivne sposobnosti djeteta da bi se rezultati govorne dijagnostike mogli pravilno procijeniti.

Tjelesni i spoznajni (kognitivni) razvoj djeteta kao i sposobnost kretanja (motorika) i osjećajni razvoj (emocije) djeteta igraju odlučujuću ulogu u uspješnom stjecanju govora. Sve to zahtjeva interdisciplinarnu suradnju i pravovremeno savjetovanje roditelja.

CILJEVI TERAPIJE:

Govorna terapija polazi od individualnog razvojnog nivoa razumjevanja i produkcije govora.

Kao osnova govorne terapije uzima se govorni razvoj „normalnog“ djeteta. Terapija slijedi govorni razvoj djece bez govornih poteškoća. Razvojni nivo djeteta se ustanovljava odgovarajućim dijagnostičkim materijalom da bi se djetetu ponudile odgovarajuće količine govornih podražaja. Na taj način se omogućava djetetu da samostalno, učenjem, popuni praznine u govornom znanju a ne samo da ponavlja ili uči riječi na pamet.

Kao ciljevi u govornoj terapiji mogu se navesti različita područja:

- poticanje razlikovanja glasova
- poticanje korektnog usvajanja glasova
- usvajanje glasovnog sistema maternjeg jezika
- proširenje riječnika
- sigurnost u imenovanju i raspolaganju naučenih riječi

- poticanje razumijevanja govora na nivou riječi, rečenice i teksta
- usvajanje gramatičkog sistema
- poticanje govornog izražavanja
- pretvaranje govornog jezika u pisani

MOGUĆI UZROCI

Kao uzroci razvojnih poremećaja govora navode se fiziološki i psiho-socijalni faktori. Fiziološki faktori koji mogu uzrokovati razvojne poremećaje govora su: malformacije govornih organa, organska oštećenja mozga, smetnje sluha, slabost u kanaliziranju i obradi slušnog govora. U psiho-socijalne faktore koji mogu ugroziti razvoj govora spadaju: socijalni uvjeti u kojima dijete živi, psihičko doživljavanje i ponšanje. Postoje također razvojni poremećaji govora koji nastaju bez utjecaja dvaju navedenih faktora, a isto tako mogu nastati razvojni poremećaji govora u vezi sa poremećajima pisanja. Dvojezičnost može dovesti do poremećaja u usvajanju oba jezika.

Sa govornom terapijom treba početi što prije da se izbjegne daljnju stagnaciju govora. Da bi se izbjegli problemi u školi nikad nije kasno za govorno poticanje. Uspjeh u školi je usko povezan sa primjerenim govornim razvojem. Prema starosti djeteta mjenjaju se težišta u terapiji. Govorna terapija u ranom razvoju razlikuje se od terapije vrtičke ili školske djece.

Da bi potpomogli govornu terapiju stoje Vama roditeljima mnogobrojne mogućnosti za poticanje govora na raspolganju.

- Popratite Vaše radnje i radnje Vašeg djeteta uvijek komentarima npr. Kod kupovine ili kuhanja, tako da tražite od djeteta da imenuje predmete ili izvrši kratke naloge. Vaš govor treba služiti djetetu kao model po kojem se ono orjentira. Koristite u govoru sa Vašim djetetom jasan, pravilno strukturiran jezik.
- U razgovoru sa terapeutkinjom vidite u kojoj se govornoj fazi Vaše dijete nalazi tako da tome podesite svoj govor
- Saslušajte dijete i razgovarajte s njim. Ne korigirajte dijete kod krivog izgovora ili krive tvorbe rečenice. Bolje je ako Vi ponovite izjavu djeteta u pravilnom obliku i / ili nadopunite istu. Tako dajete djetetu mogućnost da uči na Vašem modelu.
- Dječje pjesme su dobro sredstvo za poticanje govora zato što je pritisak, nešto samostalno producirati, na taj način otklonjen. Slikanje ili društvene igre pružaju dobre mogućnosti za poticanje govora.
- Zajedničko gledanje slikovnica kao i čitanje priča za laku noć su situacije u kojima možete na neposredan način poticati govor. Pustite dijete da opiše slike ili da zajedno sa Vama ponovi djelove pročitanoog teksta. Izbjegavajte prečesto ispitivanje jer će dijete izgubiti interes za čitanje.

**Da bi se djetetu ponudio govor u različitim oblicima i formama zahtjeva se Vaša kreativnost.
Odlučujuće u svim poticajima je da dijete rado govori i razgovara!**